

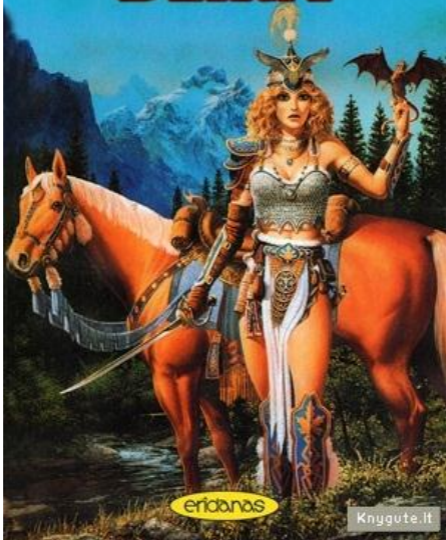
(SF)

Pasaulinės fantastikos Aukso fondas

85

Philip José Farmer

DEIRA

Philip Jose Farmer
DEIRA

Mokslinis fantastinis romanas ir apysaka

Dabartiniai tyrinėtojai pastebėjo, jog XVI amžiaus pabaigoje atsitiko keli itin keisti įvykiai. 1588 metais staiga dingo 108 Roanoko kolonijos gyventojai Amerikoje. Tais pačiais metais iš amžininkų akiračio išnyko devyniasdešimt gražuolių čerkesių, gabentų į musulmonų didžiūnų haremus. Kur prapuolė visi šie žmonės? Gal juos nusinešė džinas ar koks kitas demonas į liepsnų saugomą tvirtovę? Atsakymas, deja, yra kur kas šurpesnis ir įdomesnis...

Iš anglų kalbos vertė NOMEDA BERKUVIENĖ
Serija "Pasaulinės fantastikos Aukso fondas"

85 tomas. Serija įkurta 1990m.

Philip Jose Farmer - DARE

NewYork, Berkley books, 1984

Copyright © by Philip Jose Farmer, 1965

Cover art copyright © by Keith Parkinson, 1996

Vertimas į lietuvių kalbą © leidykla "Eridanas", 1997

Elektroninė versija © Knygute.lt, 2012

Turiny

ŠVIESOS NAKTIS

DEIRA

ŠVIESOS NAKTIS

1

It popiergalį vėjo vaikomą veido odos skalpą gainiojantis žmogus - reginys šiurpokas.

Tačiau Dantės Džiaugsmo planetoje jis patraukė tik kai kurių praeivių dėmesį. Beje, smalsumą veikiausiai sužadino faktas, kad besivejantysis buvo žemietis, kuris jau savaime atrodė esantis įdomus reginys.

Džonas Kermodis bėgo ilga, tiesia gatve pro didžiulius gigantiškų granitinių blokų bokštus. Iš nišų tamsos į jį stebėjimo akmeninės kažkokių monstrų statulos, iš balkonų bei galerijų laimino dievų ir deivių skulptūros.

Nedidelio ūgio žmogelis, kiklopiškų sienų fone atrodantis dar mažesnis, kaip patrakęs persekiojo perregimą plėvelę, kuri pleveno, nešama stipraus vėjo. Ji tarytum vaipėsi, parodydama čia akiduobes, čia ausų angas, čia išsišiepusią burną. Ant kaktos draikėsi šviesių plaukų sruoga.

Džonas paspartino greitį: tikslas taip arti. Bet užsispyrėlė oda nepasidavė, eilinis vėjo gūsis sugriebė ją ir mestelėjo aukštyn.

Kermodis nusikeikė ir pašoko, jo pirštai palietė odą. Bet ji buvo nesugaunama. Paskutiniu momentu išslydo ir pakibo balkone, dešimties pėdų aukštyje nuo žemės. Tiesiog priešais akmeninę Dievo Jeso figūrą.

Sunkiai alsuodamas, trindamasis skaudamą šoną, Džonas Kermodis atsišliejo į artimiausios kolonos pamatą. Kažkada jis buvo geresnės formos ir netgi turėjo bokso federacijos suteiktą vidutinio svorio kategorijos čempiono vardą, tačiau nuo to laiko jo apetitas pasitaisė, o tuo pačiu išaugo pilvukas ir antras pagurklis. Bet jis dėl to pernelyg nesijaudino. Šiurkštūs ir tiesūs lyg karčiai melsvai juodi plaukai, į visas puses styrantys ant ridiko formos galvos, šiek tiek priminė varno plunksnas. Po kupoliška aukšta kakta slėpėsi skvarbios juodos akys, kairioji buvo šiek tiek primerkta ir suteikė jo veidui kvailokai gudrią išraišką. Nosis buvo ilga ir plona, siauros lūpos vos dengė retus bet aštrius dantis. Džonas pažvelgė aukštyn ir suprato, kad siena nieku gyvu neužsikabaras. Įleiti į namą taip pat nepavyko: langus dengė geležinės langinės; geležinės duris taip pat rado užrakintas. Ant durų rankenos puikavosi lentelė, o ant jos - užrašas vietine kalba: "Mes miegame".

Kermodis truktelėjo pečiais ir nusišypsojo. Švelni jo šypsena atrodė tikras kontrastas tai pamišėlio išraiškai, kuri ką tik buvo jį užvaldžiusi, kai mėgino sugauti skalpą. Jis nusigrėžė ir nužingsniavo šalin. Vėjas sustūgo ir, įgavęs naujų jėgų, plūstelėjo jam į veidą. Kermodis susigūžė ir nuskubėjo į telefono būdelę, stovinčią ties posūkiu. Būdelė buvo didžiulė, kaip ir visa kas šioje planetoje, joje galėjo sutilpti bent dvidešimt žmonių. Kiek padelsęs, Kermodis įėjo į vidų, prisiartino prie vieno iš šešių aparatų ir paėmė ragelį. Tačiau jis nesisėdo ant akmeninio suolo, o, nervingai mindžiukuodamas, iškart ėmė rinkti numerį, retkarčiais pažvairuodamas įėjimo pusėn.

Ragelį kaip paprastai pakėlė ponija Kri.

- Labas, brangute, - kimiu balsu ištarė Kermodis, - aš norėčiau pasišnekėti su tėvu Skelderiu arba tėvu Raluksu.

Misis Kri sukikeno senu įpročiu ir atsakė:

- Tėvas Skelderis kaip tik čia. Lukterk sekundėlę.

Stojo pauzė, o paskui atsiliepė vyriškas balsas:

- Kermodi? Kas nutiko?

- Nieko ypatingo, - pasakė Kermodis - aš ma-

nau...

Jis nutilo, laukdamas komentarų, ir nusišypsojo pagalvojęs, kad Skelderis nekantriai laukia tęsinio, negalėdamas nieko pasakyti ponios Kri akivaizdoje.

Jis įsivaizdavo gilią raukšlių išvagotą pailgą vienuolio fizionomiją, aukštus skruostikaulius, įdubusius skruostus, didžiulę plikę ir piktas plonas lūpas, sugebančias taip susispausti, kad liktų tik siauras plyšelis.

- Klausyk, Skelderi, turiu šį tą naujo. Gal tai svarbu, o gal - ne, bet, šiaip ar taip, atrodo keistokai.

Jis nutilo žinodamas, kad vienuolis tiesiog apsiputojęs iš nekantrumo, o jo viduje grumiasi mėginimas išlikti ramiam ir noras užriaumoti ant Kermodžio, kad šis greičiau viską išklotų. Bet paklausti visgi teko - pernelyg daug pastatyta ant kortos.

- Na kas gi atsitiko? Ar tu negali pasakyti telefonu?

- Galiu. Bet gal tai nebus įdomu. Sakyk, ar prieš penketą minučių tau arba aplinkiniams nutiko nieko keisto?

Įsiviešpatavo dar viena pauzė, paskui Skelderis dusliai sušnabždėjo:

- Taip. Saulė kažkaip mirktelėjo ir pakeitė spalvą. Man apsvaigo galva, pakilo karštis. Tas pats nutiko poniai Kri ir tėvui Raluksui.

Kermodis patylėjo, laukdamas tęsinio:

- Ir viskas? Daugiau nieko?

- Ne. O kas gi yra?

Kermodis papasakojo apie veido skalpą, netikėtai atsiradusį ore priešais jį.

- Na, kaip? Ką tu apie tai manai?

- Ne. Tik pablogėjusi savijauta, daugiau nieko nenutiko.

Kermodis pajuto dirbtinumo gaidelę vienuolio balse. Na, tiek to, paskui išsiaiškins. O kol kas...

Staiga Skelderis vėl prabilo, įtampa iš jo balso dingo, turbūt poniai Kri išėjo iš kambario.

- Ką gi tu iš tiesų norėjai man pasakyti?

- Norėjau palyginti mūsų įspūdžius, be to, norėjau papasakoti, ką mačiau Buntos pilyje.

- Tavęs ilgai nebuvo, - pertraukė jį Skelderis.

- Kai negrįžai nakvoti, nusprendžiau, kad tau kažkas atsitiko.

- Ar neskambinai į policiją?

- Ne, žinoma, ne, - sudžeržgė vienuolis, - manai, jeigu jau aš vienuolis, būtinai turiu būti

kvailys? Be to, ne toks jau tu svarbus paukštis, kad imčiau nerimauti.

Kermodis nusišaipė:

- Mylėk artimą kaip savo brolių. Na, na. Tiesa, man irgi nelabai dažnai tenka kuo nors rūpintis. Aš tiesiog pavėlavau - ir tik dvidešimt keturiomis valandomis - teko dalyvauti didžiulėse eitynėse ir iškilmingoje ceremonijoje. - Jis nusijuokė. - Vietinė religija - vienas malonumas.

Skelderio tonas atvėso.

- Tu dalyvavai pagonių orgijoje?

Kermodis vėl nusišaipė:

- Žinoma. Visai kaip Romoje, tik mažiau sekso. Daug laiko užima, gan nuobodūs ritualai. Tik artinantis nakčiai, Žynės davė signalą pradėti orgijas.

- Ir tu dalyvavai?

- Žinoma. Su aukščiausiąja Žyne. Šie žmonės nepritaria tavo požiūriui į seksą, Skelderi. Jie nelaiko jo purvina gėdinga nuodėme. Priešingai, seksas jiems - palaima ir Dievo dovana. Visa, ką tu laikai ištvirkimu ir begėdiškumu, jiems - tyrumas ir kilnumas. Tiesa, aš manau, kad klystate ir jūs, ir jie: seksas - tai priemonė, suteikianti pranašumo ir leidžianti valdyti ki-

tus. Ir visgi jų požiūris malonesnis negu tavo.

Skelderis išsyk įtūžo, jo balsas Džonui priminė netikėlių mokinių plūstančio mokytojo toną.

- Tu nesupranti mūsų dogmų. Seksas savaime nėra nei purvas, nei nuodėmė. Viešpats jį sukūrė tam, kad gyvi padarai galėtų pratęsti savo giminę. Gyvūnų seksas toks pat nekaltas ir tyras kaip troškulio numalšinimas. Vyrai ir žmonos šios Dievo suteiktos galios dėka gali susilieti, patirdami saldžias, šventas glamonės, gali pasiekti dievišką apreiškimą, ekstazę, kokią turbūt tepasiekia žmogus, būdamas...

- O, Dieve, - suurzgė Kermodis, - nereikia, nereikia! Įdomu, kuo tave laiko tavo parapijiečiai, kai užsiropšti katedron ir plurpi šiuos niekus? Dieve, ar kas ten tu toks esi, padėk jiems!

- Aš bent jau pritariu Bažnyčios dogmoms. Aš suprantu, kad, nors seksas leidžiamas tik santuokos rėmuose, tu ir pats laikai jį nuodėme. Jis šlykštus, ir kuo greičiau išsimaudysi po dušu, padaręs šią nuodėmę, tuo geriau.

- Tačiau šios religinės-seksualinės karštingės apimti aborigenai išreiškia meilę bei dėkingumą kūrėjai, suteikusiai jiems gyvenimo džiaugsmą. O paprastai jie elgiasi pakankamai

padoriai...

- Kermodi, man nereikia tavo paskaitų! Aš esu antropologas, puikiai išstudijavau ištvirkėliškus šios tautos papročius ir...

- Tad kodėl jų nestudijuoji praktiškai? - kiekendamas paklausė Džonas. - Juk tokia tavo, antropologo, pareiga. Kodėl siunti mane? Bijai susiteršti? Ar bijai, kad jie tave sugundys ir atvers į savo tikėjimą?

- Gal geriau baikime šį ginčą, - Skelderis vėl prakalbo bejausmiu tonu. - Aš nenoriu klausytis šlykščių tavo nuosmukio smulkmenų. Man tik įdomu sužinoti, ar aptikai ką nors naudingo mūsų misijai?

- Žinoma, bičiuli. Žynė teigia, kad Deivė, tarytum tam tikra galia, apsireiškia ją garbinančių žmonių kūnuose. Bet visi, su kuo kalbėjau si, tvirtina, kad Deivės sūnus Jėsus egzistuoja kūniškuoju pavidalu. Jį daug kas matė ir netgi šnekėjosi su juo. Jis buvo mieste Miego metu. Sako, jog jis atėjo čionai todėl, kad čia gimė, užaugo, numirė ir vėl atgimė.

- Aš žinau visą šią istoriją, - nusiminięs ištarė vienuolis. - Pažiūrėsim, ką pasakys tas apsišaukėlis, kai susidurs su mumis. Tėvas Ralukas jau derina aparatūrą, kuri įrašys eretiškus

jo prasimanymus.

- Puiku, - abejingai pasakė Kermodis. - Po pusvalandžio būsiu namie, aišku, jei pakeliui nepasipainios daili mergiotė. Nors vargu - miestas dabar kaip išmiręs.

Jis padėjo ragelį ir nusijuokė, įsivaizduodamas pasišlykštėjimo grimasą vienuolio veide. Dabar jis tikriausiai stovi užsimerkęs ir mintyse kalba maldele, idant išgelbėtų paleistuvystės nuodėmėje nugrimzdusią Džono Kermodžio sielą. Paskui jis būtinai nueis papasakoti, ką girdėjęs, Tėvui Raluksui. Mėlyną šventojo Džairuso ordino sutaną vilkintis Raluksas, papsėdamas pypkę ir knebinėdamas aparatūrą, ramiai, be komentarų, pasiklausys kolegos pasakojimo ir dar kartą abejingai pastebės, kad, girdi, be reikalo jie susidėję su tuo Kermodžiu. Bet, deja, čia jau jie bejėgiai: niekas jiems šioje planetoje neatstos Džono Kermodžio, o jie savo ruožtu neįstengs pakeisti Kermodžio būdo. Taigi teks dirbti su tuo, kas yra.

Kermodis buvo šimtu procentų įsitikinęs, kad Skelderis nemėgsta savo kolegos beveik taip pat, kaip nemėgsta jo, Kermodžio. Raluksas priklausė ordinui, kuris konservatyviajam šventeivai Skelderiui atrodė gan įtartinas. Juo lab kad Raluksas neslėpė esąs Bažnyčios vidu-

je užsimezgušios evoliucijos teorijos šalininkas. Šios teorijos skelbėjai kovojo už jos prioritetą - ir ši kryptis dabar taip sustiprėjo, jog neliko abejonių - netrukus driokstelės Nauja Didžioji Erezija. Daugelis manė, kad gali įvykti net Bažnyčios skilimas. Nors abu vienuoliai stengėsi išsaugoti neutralius santykius, sykį Skelderis neištvėrė. Jie aptarinėjo Bažnyčios dvasininkų duodamus celibato įžadus, nors ši problema veikiau priklausė disciplinos, o ne dogmų sričiai.

Prisiminęs raudoną, įniršusį Skelderį bei seilėmis tykštančią, kriokiančią jo burną, Kermodis nusijuokė. Jis ir pats pakurstė vienuolio įtūžį, pabaksnodamas jį dygiais žodeliais ir slapčia stebėdamasis, kaip žmonės gali rimtai ginčytis dėl tokių niekų. Kermodžio manymu, tik visiškas avigalvis nemato, kad atskiro žmogaus gyvenimas - tai kvailas pokštas, ir vienintelis būdas pačiam nevirsti kvailiu - pasijuokti drauge su juokdariu.

Keista, nors visi trys nekentė vienas kito, likimas subūrė būtent juos, kad atliktų šią užduotį.

Nusikaltimas kartais suvienija pačius skirtinčiausius žmones, - sykį pasakė Kermodis Skelderiui, mėgindamas prigesinti nuolatos vie-

nuolio viduje liepsnojančią neapykantą. Bet frazė nepadarė reikiamo poveikio. Skelderis lediniu tonu atsakė, kad Bažnyčia dirba su ta medžiaga, kuri yra po ranka. Na, kad ir su juo, Kermodžiu. O be to, argi žmonių nukreipimas nuo melagingos religijos - nusikaltimas?

- Klausyk, Skelderi, - tuomet pasakė Kermodis, - Antropologų Federacija ir Bažnyčia pasiuntė tave su Raluksu ištirti vadinamosios Šviesos Nakties Dantės Džiaugsmo planetoje ir, jei pavyks, pasišnekėti su "gyvuoju dievu" Jesu, įrodyti, jog jis apsimetėlis. Bet jūs norite padaryti šį tą daugiau: sučiupti jį, suleisti narkotikų ir priversti viešai atgailauti, prisipažinti, kad aborigenų religija tėra apgaulė. Ir manote, kad čia nėra nekvepia nusikaltimu?

Tada Skelderis pareiškė esąs pasiruošęs ištvirti bet kokią bausmę, bet nepraleisias progos sunaikinti melagingą religiją. Jeso kultas jau pasklido po kitus pasaulius. Jis tapo bažnytinių apeigų parodija, o be to, tos kraupios orgijos... Daugelis planetų jau atsisakė Bažnyčios. Gyvas pavyzdys Komeonio žvaigždės pasaulis. Pats vyskupas bei keturiasdešimt tūkstančių jo parapijiečių tapo renegatais ir...

Prisiminęs šį pašnekesį Kermodis vėl nusijuokė....